

Jättearv splittrar Ljusterö hembygdsförening

Håkan Jansson är en av de cirka 100 medlemmar som är öppet kritiska mot styrelsen. Vid årsmötet blev turbulensen så stor att en ny styrelse inte kunde väljas.

FOTO: STEFAN KÄLLSTIGEN

Styrelsen överlät arvet till stiftelse

Medlemmar kräver tillbaka insynen över miljonerna.

För fyra år sedan ärvde Ljusterö hembygdsförening över 30 miljoner kronor.

Nu har styrelsen flyttat arvet till en stiftelse som sköts av Stockholms läns hembygdsförbund.

Bland medlemmarna pyr missnöjet.

– Styrelsen har skapat en djupgående konflikt på Ljusterö. Nu har vi ingen insyn i eller kontroll över vad som händer med arvet, säger Håkan Jansson, medlem i Ljusterö hembygdsförening.

På en extrastämma 17 juni informerade hembygdsföreningens styrelse medlemmarna om att "Syskonen Arne och Birgitta Anderssons stiftelse" registrerats. Då hade det gått fyra år sedan föreningen fått arvet efter Birgitta Andersson.

I testamentet stod bara att arvet skulle användas "till museet".

Från att ha haft intäkter på cirka 150 000 kronor årligen blev Ljus-

terö hembygdsförening plötsligt en av landets rikaste, med 18 miljoner kronor och fastigheter värda ytterligare 15–20 miljoner.

Men att pengarna skulle låsas in i en stiftelse var det inte alla som han räknat med.

– Vi menar att frågan om att bilda en stiftelse borde ha lagts fram vid årsmötet. Det är en rent demokratisk fråga, säger Håkan Jansson.

– Dessutom vill jag understryka att vi vill upplösa stiftelsen eftersom det aldrig har funnits någon grund att skapa en sådan.

Förra fredagen tog dessutom styrelsen för hembygdsföreningen ytterligare ett steg och flyttade förvaltningen av stiftelsen från Ljusterö hembygdsförening till Stockholms läns hembygdsförbund som numera kontrollerar den.

Styrelsen för hembygdsföreningen uppger att man inte haft något val. Efter att ha utrett frågan med experthjälp hävdar man att lagen tvingat styrelsen att anmäla stiftelsen för registrering.

– Vi var skyldiga att göra det. Enligt länsstyrelsen var det en

Mitt i den 11 mars 2008.

stiftelse redan 2008. Vi har följt handboken till punkt och pricka, säger Torbjörn Boström, Ljusterö hembygdsföreningens ordförande.

Att man inte nöjt sig med att låta Ljusterö hembygdsförening vara förvaltare utan flyttat kontrollen till länsförbundet beror enligt honom på att man fått rådet av den gode man som utsetts.

– Det är bra för de är neutrala och följer lagstiftning och förordningar.

Beslutet fattades även det utan att medlemmarna tillfrågades och registrerades av länsstyrelsen den 28 september. Dagen efter hölls

föreningens ordinarie årsmöte som egentligen skulle ha hållits redan den 1 juli.

Av hembygdsföreningens cirka 500 medlemmar har nu runt 100 tagit ställning mot stiftelsen.

I botten handlar bråket om vad pengarna egentligen ska användas till. Genom att bilda stiftelsen har styrelsen låst pengarna för det syfte den anser var Birgitta Anderssons sista vilja.

Enligt styrelsen ska pengarna inte bara gå "till museet", utan även till bevarande av Birgitta Anderssons egen gård med 10–15 byggnader. Det tror Håkan Jansson är ekonomiskt illa eftersom gården kostar för mycket att underhålla.

Till stöd har styrelsen använt ett dokument från april 2012 i vilken den äldre man som upprättade Birgitta Anderssons testamente tio år tidigare till synes förtydligar hennes sista vilja. Där heter det att hon "definitivt" inte ville att hennes ägor skulle säljas och att den fasta egendomen och allt lösöre i byggnaderna skulle bevaras för framtiden för att "skapa ett museum av Ljusterö".

● **Fredrik Sjöquist**
fredrik.sjoquist@mitti.se
tel 550 550 94

i korthet

Mer pengar till skärgårdskultur

SÖDRA ROSLAGEN Stockholms läns landsting ger varje år pengar till kulturprojekt i skärgården. Stödet har tidigare uppgått till 300 000 kronor per år, men höjs nu till 400 000 kronor.

– Stödet har legat still under 2000-talet och det känns viktigt att nu kunna höja det rejält, säger Anna Starbrink (FP), kulturlandstingsråd.

Även Skärgårdsmuseet i Stavnäs, med filial på Nämndö, får ökat bidrag. Museet ska nu få 45 000 kronor per år, i stället för som tidigare 35 000 kronor.

Fångar väntar på rullgardiner

ÖSTERÅKER Österåkersanstalten får kritik av Justitieombudsmannen, JO, efter att fångar på en avdelning klagat på att de inte själva kan reglera ljusinsläppet i sina celler.

I kriminalvårdens föreskrifter står det att de intagnas rum bland annat ska vara försedda med "anordning som gör att den intagne själv kan reglera inflödet av dagsljus". Enligt anstalten är mörkläggningsgardiner beställda, men har ännu inte kommit.

Son misshandlade sin egen mamma

SÖDRA ROSLAGEN En man i 40-årsåldern som släpade sin mor efter sig så att hon började blöda har dömts av Attunda tingsrätt till skyddstillsyn för misshandel. Enligt domen inträffade bråket i mars när mamman tittade på tv.

Sonen har uppgett att han druckit en och en halv flaska vin och tyckte att mamman hackade på honom. Han tog därför tag i henne och drog ut henne ur vardagsrummet.

Av domen framgår att han även tidigare dömts för misshandel.

Utrotningshotade örter sålda i butik

LÄNET När länsstyrelsen vid en inspektion besökte ett 20-tal hälsokostbutiker hittades två förbjudna preparat. Inspektörerna besökte även kliniker, akupunktörer och gymgrossister.

I en av butikerna såldes två olika sorters lösa örter som är utrotningshotade och därför otillåtna att använda.

Örterna togs i beslag och en polisanmälan gjordes. Handeln med utrotningshotade växter och djur omsätter miljarder kronor runt om i världen.